

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Doprava

Ministerstvo dopravy
Státní fond dopravní
infrastruktury

Rezortní metodika

PRO HODNOCENÍ EKONOMICKÉ EFEKTIVNOSTI PROJEKTŮ DOPRAVNÍCH STAVEB

PŘÍLOHA Č. 11

Metodika hodnocení ekonomické efektivity
pro projekty v oblasti infrastruktury
multimodální dopravy

Obsah

1	ÚVOD DO METODIKY	3
1.1	Užití příručky	3
2	MARKETINGOVÁ ANALÝZA	3
2.1	Vstupy do analýzy nákladů a přínosů	3
2.2	Redukční koeficient	3
3	FINANČNÍ ANALÝZA	4
3.1	Provozní náklady	4
3.2	Příjmy	5
3.3	Zůstatková hodnota	5
4	KATEGORIE SOCIO-EKONOMICKÝCH NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ	5
4.1	Ostatní přínosy	6
5	EKONOMICKÁ ANALÝZA	6
5.1	Přepočtení tržních cen na účetní (stínové) ceny	6
6	ANALÝZA CITLIVOSTI A RIZIK	6

Zpracoval: **NDCON s.r.o., 07/2016 pro MD ČR**

Úprava: **SUDOP Praha a.s., 10/2017 pro SFDI**

Zpracovatel úprav nezodpovídá za věcnou správnost převzatých původních textů.

---

1 ÚVOD DO METODIKY

Metodika hodnocení ekonomické efektivity pro projekty v oblasti infrastruktury městské drážní dopravy je nedílnou součástí materiálu „**Rezortní metodika pro hodnocení ekonomické efektivity projektů dopravních staveb**“ (jíž je přílohou) a všechna pravidla a pokyny v této Metodice uvedené platí i pro tuto metodiku. **Hlavní část rezortní metodiky** tedy slouží jako **základní metodický materiál** pro tuto přílohu.

Základní premisy týkající se zpracování analýzy nákladů a přínosů a výchozí podklady pro tuto analýzu jsou popsány v hlavní části rezortní metodiky. Dále jsou jen uvedeny specifika či odlišnosti pro hodnocení projektů v oblasti infrastruktury multimodální dopravy.

1.1 Užití příručky

Hodnocení efektivity investic za použití této metodiky je nezbytnou součástí každého projektu infrastruktury multimodální dopravy, který je předkládán ke spolufinancování z veřejných zdrojů (státní rozpočet, fondy EU, atd.).

Tabulky finanční a ekonomické analýzy musí být zpracovány v souladu s doporučenými tabulkami FA a EA (viz kapitola 9 – CBA tabulky, formáty výstupů v hlavní části rezortní metodiky). Jednotlivé položky vstupující do tabulek FA a EA musí být v textové zprávě odpovídajícím způsobem okomentovány a zdůvodněny.

2 MARKETINGOVÁ ANALÝZA

Marketingová analýza je nástroj, pomocí něhož lze kvantifikovat předpokládanou změnu přepravních proudů v dotčené relaci po dokončení daného projektu a umožňuje popsat chování trhu služeb v oblasti multimodální dopravy.

Pro analýzu je nezbytné definovat řešené území, které zahrnuje všechny zdroje a cíle přepravy ovlivněné posuzovanou infrastrukturou a potenciální trasy konkurenčních dopravních módů.

2.1 Vstupy do analýzy nákladů a přínosů

Pro zjištění stávajícího stavu přeprav týkajících se hodnoceného projektu je třeba provést analýzu vstupních dat, pro zjištění budoucího stavu je třeba provést zjednodušenou prognózu přepravy.

Pro finanční a ekonomickou analýzu jsou potřebné údaje o přepravních výkonech na vymezené dopravní síti ovlivněné projektem. Základním vstupem do finanční analýzy bude celková cena překládky, základními vstupy do ekonomické analýzy budou převedené čisté tunokilometry (tj. počítá se s hmotností zboží očištěnou o hmotnost přepravní jednotky, např. kontejneru).

2.2 Redukční koeficient

Redukční koeficient se aplikuje v případě rozdílné vzdálenosti převedené dopravy, eliminuje se tím rozdílnost délky tras mezi jednotlivými druhy dopravy.

Vybrané relace vlaků kontinentální kombinované dopravy	Železnice (km)	Silnice (km)	Redukční koeficient
Brno – Rostock	806	805	0,9988
Lovosice – Hamburg Billwerder	573	546	0,9529
Lovosice – Duisburg	705	651	0,9234
Paskov – Trieste	837	756	0,9032

Tabulka 2.1 – Vybrané relace kontinentální kombinované dopravy pro výpočet redukčního koeficientu (silnice – železnice)

Pokud Zpracovatel neuvede analýzu přepravních vztahů, použije průměrný redukční koeficient ve výši **0,9442** na další výpočty.

Vybrané relace vnitrozemské vodní dopravy	Voda (km)	Silnice (km)	Redukční koeficient
Mělník – Hamburg	735,8	582	0,7910
Lovosice-Prosmky – Hamburg	686,5	546	0,7953
Ústí nad Labem – Hamburg	664,7	521	0,7838
Děčín – Hamburg	639,5	525	0,8210

Tabulka 2.2 – Vybrané relace kontinentální kombinované dopravy pro výpočet redukčního koeficientu (silnice – voda)

Pokud Zpracovatel neuvede analýzu přepravních vztahů, použije průměrný redukční koeficient ve výši **0,7974** na další výpočty.

3 FINANČNÍ ANALÝZA

Metodika zpracování finanční analýzy je součástí hlavní části rezortní metodiky. V rámci zpracování finanční analýzy je tedy nutné pracovat podle tohoto základního metodického materiálu. Níže jsou uvedena pouze specifika pro projekty z oblasti infrastruktury multimodální dopravy.

Finanční analýza (FA) je povinnou součástí CBA. Měla by být provedena z hlediska investora projektu a/ nebo provozovatele za účelem posouzení finanční udržitelnosti a výpočtu ukazatelů finanční návratnosti projektu a kapitálu na základě diskontovaných peněžních toků.

3.1 Provozní náklady

Náklady na provoz a běžnou údržbu infrastruktury multimodální dopravy se vyjadřují ve formě rozdílu provozních nákladů mezi Variantou bez projektu a Variantou s projektem. Náklady na provoz a běžnou údržbu (jedná se například o běžné roční provozní náklady překladiště, pravidelný servis manipulační techniky apod.) vychází z vlastních údajů žadatele.

Pokud nejsou pro daný projekt data k dispozici (výstavba nového překladiště), jejich roční výši Zpracovatel stanoví např. podrobným rozbohem jednotlivých reálných složek provozních nákladů pro daný projekt. Způsob stanovení je vždy nutné transparentně zdokumentovat.

Náklady na opravy realizované ve víceletém rytmu jsou kalkulovány žadatelem, případně pomocí analogie s jinými projekty. Tyto náklady jsou vykazovány vždy do let, ve kterých je předpokládáno jejich plnění.

3.2 Příjmy

Finančním příjmem je především **cena komplexní manipulace přepravní jednotky nebo zboží** v překladišti, která by měla obsahovat veškeré služby handlingu včetně celních poplatků, uskladnění a další.

Mezi **ostatní příjmy** lze řadit poplatky z pronájmu překladiště nebo reklamních ploch.

3.3 Zůstatková hodnota

Při výpočtu zůstatkové hodnoty se postupuje v souladu s popisem v příslušné kapitole v hlavní části rezortní metodiky. Kromě nákladových položek vyskytujících se u železničních, silničních a vodních infrastrukturních staveb, je možné do výpočtu zahrnout navíc ještě následující položky:

- **železobetonové konstrukce** (jsou součástí položky hrubé hydrotechnické konstrukce) s životností **80 let**,
- **ocelové konstrukce (portálový jeřáb)** s obvyklou¹ životností **15 let**,
- **manipulační technika (překladače)** s obvyklou² životností **8 let**.

4 KATEGORIE SOCIO-EKONOMICKÝCH NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

Hlavní ekonomické přínosy Hlavní ekonomické přínosy, které je třeba v ekonomické analýze zohlednit, jsou:

- snížení (efekt) nákladů údržbu silniční infrastruktury,
- snížení (efekt) všeobecných nákladů na přepravu zboží či osob, tj. úspora času a úspora nákladů na provoz vozidel,
- snížení (efekt) nehodovosti,
- snížení (efekt) emisí skleníkových plynů,
- snížení (efekt) emisí jiných než skleníkových plynů vč. prachových částic (tj. dopady na znečištění místního ovzduší),
- snížení (efekt) emisí hluku (např. některé městské projekty).

Metodika zpracování těchto přínosů je součástí hlavní části rezortní metodiky. (Kapitola 8.1.5 Provozní náklady infrastruktury – silniční doprava, tabulka 8.38 a dále kapitola 8.1.13 Hodnoty času, tabulka 8.50. Pro výpočet externích nákladů pak kapitola 8.1.14 Externality, tabulky 8.53 až 8.59.)

¹ Přesnou životnost může zpracovatel stanovit na základě předpokládaného počtu provozních hodin (motohodin) do vyřazení stroje nebo jeho generální opravy

² dtto

4.1 Ostatní přínosy

Pokud dojde k umožnění přepravy nadměrného nákladu po vodních cestách, jako přínos se vyčísluje úspora nákladů na nezbytnou úpravu silniční nebo železniční infrastruktury pro umožnění přepravy nadměrného nákladu či úspora nákladů v souvislosti s manipulací a kompletací investičních celků.

Taková kalkulace musí být vyčíslena individuálně a musí být prokazatelná.

5 EKONOMICKÁ ANALÝZA

Metodika zpracování ekonomické analýzy metodou CBA je rovněž součástí hlavní části rezortní metodiky. V rámci zpracování této analýzy je nutné pracovat podle tohoto základního metodického materiálu. Níže jsou uvedena pouze určitá specifika pro projekty z oblasti infrastruktury multimodální dopravy.

Ekonomická analýza slouží jako podklad k investičním rozhodnutím a umožňuje zhodnotit rozsah, ve kterém projekt splňuje sociální a makroekonomické cíle a kvantifikovat socio-ekonomický příspěvek projektu; posoudit, jestli přínosy projektu převyšují náklady jako podklad pro rozhodnutí o investici a porovnat ekonomickou efektivitu různých projektů nebo variant jednoho projektu.

Ekonomická analýza (EA) je provedena s využitím ekonomických cen.

5.1 Přepočítání tržních cen na účetní (stínové) ceny

Přepočítání tržních cen na účetní (stínové) ceny se provádí s použitím přepočítacích koeficientů na finanční ceny za účelem úpravy o narušení trhu. Hodnoty konverzního faktoru jsou součástí hlavní části rezortní metodiky (kapitola 5.1.3, část konverzní faktory a fiskální korekce).

Investiční náklady, provozní příjmy a výdaje stejně jako i ostatní faktory se v analýze uvádí bez daně z přidané hodnoty i v případech, že je investor plátcem DPH.

6 ANALÝZA CITLIVOSTI A RIZIK

Součástí analýzy nákladů a přínosů je posouzení rizik. Posouzení rizik pro hodnocení projektů městské drážní dopravy spočívá zejména v provedení analýzy citlivosti a v provedení kvalitativní, případně i kvantitativní analýzy rizik. **Metodika zpracování analýzy citlivosti a rizik je součástí hlavní části rezortní metodiky** (kapitola 5.1.4 Analýza citlivosti a rizik). V rámci zpracování tohoto bodu je tedy nutné pracovat podle tohoto základního metodického materiálu.